

قوتابیتی - ۱

نزا

رابه‌ری گروپ: نزا بکه لمپینناوی تهرخانکردنی گروپه‌که‌ت و ئەم بەرنامەمەئی ئاما‌دە کردنی قوتابى بۆ خودا‌ند.

ستایش و پەرسن

خودا زیندوووه

فېریکە: ئایا (پەرسن) چييە؟

ھەلۋىستى ملکەچى و نوشنانەوە و تەرخان کردنە بۆ خودا، ئەمانەش بەرىگايى نزاى جۇراوجۇر و شىۋازى ژياغان دەرىدەخەين. بۆ ئەوهى خودا بېپەرسن، پىویستە بىزانىن خودا كىيە. لەم وانەيدا سەبارەت بە يەكىن لە تايىەتەندىيەكانى خودا فېرددىين.
رابه‌ری گروپ: ئەو فېرکردنە بخويىنەوە كە دەلىت "بە تەواوى لە خودا ناگەين".

1

سروشت

(زەبورى 115:8-2) بخويىنه

پا) بنەمايى كىتىبى: بە پىچەوانەي پەرسننى بت كە دروستكراوى مرۆقە يان ئەو خودا‌ندانەي كە لە خەيالى مرۆقەمە چراوه، ئەو كەسانەي كە خوداي راستەقىنە دەپەرسن كە كىتىبى پىرۆز باسى دەكەت، ورده ورده وەك خوداي زىندۇويان لىدىت! چونكە پەرسن لايەنى كەسايەتى و پىرۆزىمان دەگۆرىت!

ئا سروشتى بىتەكان: ھەندى كەس لە شىيەدى مرۆق بىت دروست دەكەن. لەگەل ئەوهى ئەم بىتەنە چاويان ھەيە بەلام نايىن. لەگەل ئەوهى گۈييان ھەيە بەلام نايىستن. ھەرەھا ئەم بىتە مەردوانە لە بىرد يان لە دار دروست كراوه كە ناتوانىت قسە بىكەت و ھىچ كارىك بىكەت. بە ھەمان شىيە ھەندىيەك كەس ھەن فەلسەفە و باورى ئايىنى خۆيان بەكار دەھىن بۆ رىكخىستنى بېرۆكمى تايىەتى خۆيان كە پىویستە خوداي راستەقىنە چۈن بىت. بەلام (خودا‌ندە)يەك كە مىشكى مرۆق بەدە هيپاپىت ئەوه مەحالە بىتە خودا‌يىكى راستى.

ب) كارىگەرى بىتەكان: پەرسننى ئەو بىتەنە كە دروستكراوى مرۆقە، ھەرەھا ئەو خودا‌ندە)دى كە لە چىنىنى خەيالاتى مرۆقە پەرسنلىي بەتالە. چونكە نۇونە ئەم جۆرە بىت و خودا‌ندانە ھەرگىز وەلام نادەنەوە. بەلام لەمەش خراپتە ئەوهى كە كىتىبى پىرۆز ئاگادارمان دەكەتەوە كە ئەو كەسانە ئەم جۆرە بىتەنە دروست دەكەن، يان ئەوانەي وەك ئەم خودا‌ندانە لە خەيالى خۆيان دەچىن، وەك بىتەكانىان لىدىت كە دروست كراوى دەستى خۆيانى و وەك خودا‌ندە كانىان كە لە خەيالىان چىنۈيانە (زەبورى 115:8). ھەر كەسىك بەدەستى خۆي بىتىك دروست بىكەت، يان خودا‌ندىيەك بەدۇزىتەوە بە عەقلى، بە هەستى، بە ھونەرە كانى، بە ئاواتە كانى، ئەوه وەك بىتە كەمى و خودا‌ندە كەمى خۆي لى دىت.

(دورچون 3:4-12) بخويىنه

روشتى خوداي زىندۇوو

ئا خودا زىندۇوو و سىفەتى كەسايەتى ھەيە: خودا بەلاي ئىمەوە بىيگانە نىيە. بەلکو خودا‌يىكى زىندۇوو.

- خودا بە قسەي روون و تىيگەيشتارو لەگەلمان دەدۋىت. بۆيە دەتوانىن بىزانىن خودا چىمان پى دەلىت، ھەرەھا دەتوانىن بېرۆكمە و ھەست و ويستى ئارەزووە كانى خودا تىيگەين، بەو بەھى كە خۆي بۆمانى ئاشكرا دەكەت.
- خودا ھەموو شتىك دەبىنېت. نەك تەنها ئەو كارانە دەبىنېت كە دەيىكەين (شته رونە كان)، بەلکو كارە شاراوه كانىشمان دەبىنېت. بى ھىۋاپى و ئازار و ھەموو ژياغان دەبىنېت ھەرەھا ناخمان دەبىنېت.
- خودا گۆيى لە ھەموو شتىكە. گۆيى لە گەفتۇرگۆ و چىپە و هانا بىردنە بەر و نزاڭانان دەبىت.
- خودا ھەستى ھەيە، گىرنگى بە نالاندن و چاكەمان دەدات. كىتىبى پىرۆز دەلىت كە خودا گەلە كەمى خۆشىدەۋىت و تۈورىدېيى

دباریتیته سهر نهوانهی بهرنگاری دهنهوه. بهو شیوهی خودا خم دهخوات و دلخوش دهیت.

- چونکه خودایکی زیندووه، هاته زهی بۆ نهودی رزگارمان بکات. سهربای نهودش همندی کارمان پیزاده سپیریت (هروهک له گەل موسا ئەنجامیدا). بەلام به تهنيا ناماننیت بۆ نهنجامدانی کاریک، بەلکو له گەلمان دیت و یارمه تیمان ده دات له ئەنجامدانی راسپارده که (هروهک چون له گەل موسا چوو و یارمه تیدا له ئەنجامدانی راسپارده که).

ج) خودا زیندووه و په یوهندیه کی زیندووه له گەل مرۆڤ ھەيە.

له بەر نهودی خودا زیندووه و ئىمەی مرۆڤ زیندووين، دوتوانين په یوهندیه کمان ھەبیت و ھاویه شییه کمان له گەل يەكتدا ھەبیت! له بەر نهودی خودا زیندووه و ئىمەی مرۆڤ قىش زیندووين، دوتوانين بە يە كەوه بدويئن و يە كەر بناسين، له يە كەر تىېگەين و ھەست بە يە كەر بکەين، ھاویه شىمان بە يە كەوه ھەبیت و بە يە كەوه كارىكەين. ئەگەر خودا تەنها ھىزىتك بۇوايە بېبى كەسايەتى په یوهندى و ھاویه شى نزىكى نىوان ئىمە و خودا ھەرگىز نەدبوو. بەلام له بەر نهودی خودا زیندووه كەواته ئەم په یوهندیه كەسايەتىيە و ھاویه شى نزىكە نەك تەنها شىاۋ دەبیت، بەلکو دۆخىتكى راستىيە.

ب) خودا زیندووه و مرۆڤ لە سەر وينەي خۆي دروست كرد.

خوداي زيندوو و راستقينه تاكه كە خودي خۆي لە كتىبى پيرۆز ئاشكرا كرد، خودايىك نىيە لە چىنىي خەيالى ئەقللى مرۆڤ بىت. چونكە خودا دەدوى و دېيىت و گۆيى ليىدىت و ھەست دەكەت و بىر دەكاتەوه و ئارەزوو دەكەت و كار دەكەت. بەلام ئەم كارانه ئەنجام نادات له بەر نهودى ئىمەي مرۆڤ ئەنجامى دەدەين. چونكە خودا وينەيىك نىيە كە ئەقللى مرۆڤ وينەي بکىشىت، هروهە خودايىك نىيە بە گۆيىرى بيرۆكەي مرۆڤ دروست كرابىي، بەلکو له سروشتى خۆي خودايىكى زيندووه. ئەو بە تەواوەتى زيندووه. مرۆڤ خوداي لە مىشكى خۆي دروست نەكەر، بەلکو خودا مرۆڤ لە سەر وينەي خۆي دروست كرد. له بەر نهودى خودايىكى مرۆڤ قى وەك نۇونەيدىك لە سەر وينەي خۆي دروست كرد. له بەر نهودى خودايىكى زيندووه، زيندووه كانى دروست كرد. مرۆڤ زيندووه چونكە لە شىوهى خودا دروست كراوه، له بەر نهوده دەتowanin بدويئن چونكە خودا دەدوى. هروهە دەيىنин چونكە خودا دەيىنەت، بىرە كەينەوه چونكە خودا بىرە كاتەوه، هروهە ئىمە ھەلددېزىرىن و بېيار دەدەين... هەتىد. له بەر نهودى خودا زيندووه، ئىمەي مرۆڤ سيفاتى زيندوومان ھەيە. بەلام له گەل نهودش سيفاتە زيندووه كانان زۆر لە سيفاتى خودا كەمترە.

ئىنجىلى مەتا

بەشدارى كردن

بە نۆرە بەشدارى بکەن (يان لە پەرأوی خەلۇتى روحى قوتابيان) نهودى فيرى بۇونە لە

يەكى لە خەلۇتەكان و راماتنان لەو بېگە كتىبىييانە بۆتان دەستنېشان كراوه (مەتا 15: 1)

18: 20) له گەل رەچاو كردى نهودى بەشدارى كان كورت بىت.

گۈي بىگەن لەو كەسە بەشدارى دەكەت، بە راستى مامەلە له گەل قىسە كانى بکەن و قبۇللى بکەن و كىپەكىي نەو شاتانە مەكەن كە بەشدارى دەكەت.

فېرى كردن

حەوت ھەنگاوى بۆ بەكارھىنانى كتىبى پيرۆز

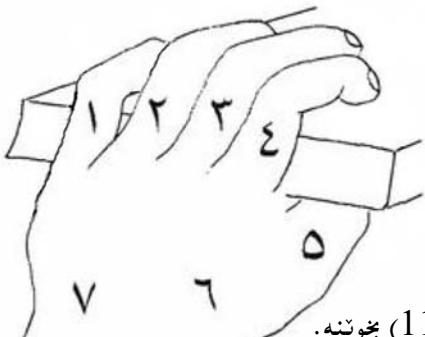
ئ) روون كردنەوە

بەرپرسىاريەتى باوهەدار بەرانبەر كتىبى پيرۆز.

1 گۈي رايەلى كتىبى پيرۆز بە. (لوقا 11: 28) (بىننە 2: 7) بخوينە.

2 كتىبى پيرۆز بخوينە. (وته كان 17: 18-20) (نەھەميا 8: 8)

(تىمۇساوس 4: 13) بخوينە.

۴ هندیک نایه‌تی کتیبی پیروز در خبکه. (زهبوری ۱۱۹: ۹-۱۱) بخوینه.

۵ راینه له پهیام و فیرکردن کانی کتیبی پیروز. (یه‌شوع ۸: ۱) بخوینه.

۶ پهیام و فیرکردن کانی کتیبی پیروز جیبه‌جی بکه له ژیانت. (لوقا ۶: ۴۶-۴۹) (یوحنان ۱۴: ۲۱) بخوینه.

۷ پهیام و فیرکردن کانی کتیبی پیروز بگهینه کهسانیتر. (کولوسی ۳: ۱۶) (تیموساؤس ۴: ۲) بخوینه.

هه‌رچه‌نده کتیبی پیروز بهه‌نجامدانی ئەم حه‌وت هنگاوه جیاوازه به‌کاربھینی، ئەوه زیاتر له کتیبی پیروز ده‌گهیت.

هاندمر ب)

بوجی دهیت کتیبی پیروز به‌کار بھینیت.

۱ نوونه‌ی عیسای مهسیحی خوداوند.

ب) بخوینه: (یوحنان ۷: ۱۴-۱۸).

بدوّزه و گفتووگوبکه: خه‌لکی و عیسای مهسیح چیان وت سه‌باره‌ت به فیرکردن و که‌لتوره‌که‌ی؟

تیبینیه‌کان: له‌گهله ئەوهی عیسای مهسیح هیچ وانه‌یه‌کی لاهوتی و‌درنه‌گرتووه له خویندنگای مامؤستایانی شهريعه‌ت، به‌لام به باشترين شیوه وشهی خودای ده‌زانی. به‌هه‌کانی عیسای مهسیح له فیربوون و فیرکردن بنچینه‌که‌ی خودای زیندوو ببو که ناردوویه‌تی. عیسای مهسیح فه‌رمووی که راست ده‌لیت نهک هه‌له.

ث) بخوینه: (لوقا ۲: ۴۶-۴۷).

بدوّزه و گفتووگوبکه: عیسای مهسیح چون وشهی خودای به‌کارده‌هینا (كتیبی پیروز)؟

تیبینیه‌کان: عیسای مهسیح له منداالیه‌وه دهستی کرده خویندنه‌وهی وشهی خودا. له ریبی گویگرتن و پرسیارکردن، هه‌روه‌ها به گفتووگو کردنی وشهی خودا له‌گهله کهسانیتر.

پ) بخوینه: (لوقا ۱۰: ۲۵-۲۸).

بدوّزه و گفتووگوبکه: ئایا عیسای مهسیح چی کرد به وشهی خودا (كتیبی پیروز)؟

تیبینیه‌کان: له سه‌ردده‌دا وشهی خودا له‌سهر پارچه‌یه‌ک پیستی لولکراوی یان له‌سهر کاخه‌زی به‌ردی دهنوسراء. عیسای مهسیح به‌زوری وشهی خودای به‌کارده‌هینا. وشهی خودای له ژیانی تایبیه‌تی خۆی ئەنجاما. (لوقا ۴: ۲۱ ، ۲۴: ۲۷-۲۵ ، ۴۴: ۴۵). هه‌روه‌ها وشهی خودای به‌کارده‌هینا کاتیک که رووبه‌پوی شهیتان بوبوه (مهتا ۴: ۴ ، ۷ ، ۱۰). وشهی خودای به‌کار هینا بوجه‌ل کردنی فیرکردن هه‌له‌کان (مهتا ۵: ۲۱- ۲۲ ، ۲۷ ، ۳۴-۳۱ ، ۳۹-۳۸ ، ۴۴-۴۳). هه‌روه‌ها بوجه‌ل کردنی پرسیاره‌کان (مهتا ۱۹: ۶-۳ ، لوقا ۱۰: ۲۵-۲۸) و پوجه‌ل کردنی فیرکردن هه‌له‌کان (مهتا ۲۲: ۴۱-۴۶). هه‌روه‌ها بوجه‌ل کردنی زیانی ریایی که خه‌لکی ده‌ژین (مه‌رقوس ۷: ۵-۹). له‌بر پیش‌بینی کردن (مهتا ۲۶: ۳۱).

نوونه‌ی پۆلسی نیرارا. **۲**

ث) بخوینه: (کدار ۱۷: ۲-۴).

بدوّزه و گفتووگوبکه: چون پۆلسی نیرارا وشهی خودای به‌کارده‌هینا؟

تیبینیه‌کان: پۆلسی نیرارا راهاتبوو له‌سهر دۆزینه‌وهی کۆمەله که‌سیک که ئاره‌زووی خویندنه‌وهی وشهی خودایان هه‌بیت (كتیبی پیروز). گرووپه‌که هه‌فته‌یه که‌جار کۆدەبۈونەوه. پۆلسی نیردرارو ده‌ریاره‌کی کتیبی پیروز گفتووگوی له‌گهله ده‌کردن. وشهی {گفتووگو ده‌کات} {له زمانی یۆنانی: Dialegomai} واته {رامان کردن له...} راستیبیه‌کانی کتیبی پیروز له میشکیدا، پاشان {گفتووگو کردن} {وتۇۋىيىت کردن سه‌باره‌ت...} بەم راستیبیانه له‌گهله ئەو کهسانه‌یی له گرووپه‌که ئامادەن. له‌ماوه‌ی ئەم گفتووگو کردن له کتیبی پیروز، پۆلس ئەم راستیبیانه‌ی بوجه‌ل کردن ده‌کردن و هەندى راستی کتیبی پیروز بوجه‌ل کردن. واته‌ی وشهی {روون کردن} {کردن‌وهی کتیبی پیروز بەتمواوی)، واته مەبەستی برگه قوورسەکانی کتیبی پیروز بوجه‌ل کردن ده‌کردن وشهی.

ب) بخوینه: (کردار 20: 20، 27، 30، 31).

بدوّزه و گفتوجوّ بکه: مهbstی پولسی نیرراو چی بوو له فیّرکدن و نامؤّگاری کردن؟

تیّبینیّه کان: مهbstی پولسی نیرراو شوه بوو خلهکی فیّری ههموو مهbstه کانی خودا بکات سردهپای پیشکهشکردنی نامؤّگاری. له لایه نیکهوه ههموو راستیّه کی گونگی فیّرده کردن له کتیّبی پیروزدا. له لایه نیکه کی تریشهوه ئهو شتهی یارمه تیانی ندادا فیّریانی نده کرد. پولس خلهکی ناگادارکردووه که پیویسته لە سەریان خۆیان به مشتموپی گیلانه و فیّرکردنی بەتال خەریک نەکەن (تیمۇساوس 1: 3-7).

4 نۇونەی عەزرا.

بخوینه: (عەزرا 7: 10).

بدوّزه و گفتوجوّ بکه: عەزرا چۈن وشەی خوداى بەكار هینا (كتيّبى پيرۆز)؟

تیّبینیّه کان: عەزرا مامۆستايىكى مەزنى کتىّبى پیروز بۇو، خۆئى تەرخان كردوو بۇو سىشت: يەكم، کتىّبى پیروز بخويينىت. دووەم، فیّرکردنە کانی کتىّبى پیروز بەكاربەھىنەت. سىيەم، كەسانىتىر فیّری راستىيە کانی کتىّبى پیروز بکات. ئەمەش نۇونەيەكى باشە بۇو ههموو قوتابيانى کتىّبى پیروز و سەركەدەي گروپەكان (مامۆستايىانى کتىّبى پیروز). پىش شوهى راستىيە کانی کتىّبى پیروز فیّری كەسانىتىر بکەيت. پیویسته لە سەرت ئەم راستىيە له کتىّبى پیروز بخويينىت و له ژيانى تايىهتىت بەكارى بەھىنى.

.

واتىمى وشەی {روونکراو} شوه دەرىخىت كە شەوهى فیّری دەكەيت به روونى لە كتىّبى پیروز نۇوسراوه. مهbstی پولس شوه بوو خلهکى {قايل بکات} بۇشەوهى باودە بىتن بەو راستىيەنە لە كتىّبى پیروز هاتووه. پولسی نیرراو بۇ ماوهى دوو سال لە شارى شەفەسوس مايهى و رۆزانە گفتوجوّتى دەكەد سەبارەت به راستىيە کانى كتىّبى پیروز (کردار 19: 8-10).

3 نۇونەی دانشتوانى بېرىيە.

بخوینه: (کردار 17: 10-12).

بدوّزه و گفتوجوّ بکه: خلهکى بېرىيە چۈن وشەی خودا يان بەكار دەھىننا (كتيّبى پيرۆز)؟

تیّبینیّه کان: خلهکى بېرىيە ههموو رۆزىك كتىّبى پیروزىيان دەخويىندوه بۇ شوهى بە خۆيان راستى بەذىنەوه. چونكە ويستيان گەشە بە قايلى خۆيان بەدن سەبارەت بەو وشەيەي خودا دەيلەت لە (كتىّبى پيرۆز). له زمانى يۇنانى واتاي وشەی {دەخويىنت} بەم شىۋەيەيە: (پىشكىنى راستى لە رىيگاي توپىزىنەوه، پرسىيار كردن، جياكىرنەوهى راستى، هەلسەنگاندىنە راستى. واتە هەستىت بە توپىزىنەوهى كى ورد و ئاگادار وەك ليپرسىنەوهى ياساىي. بۇيە ئەو رىيگايىيە كە پىویستە لە سەرت بەكارى بەھىنى بۇ چەسپاندىنى قايلبۇونى تايىهتىت دەرىارەت شتە روھىيە کان شوهى كە خوت ئەو راستىيە پىشكىنى كە ئاشكرا كراوهە كە كتىّبى پيرۆز. باشتىن رىيگا شوهى كە ئەو كارە ئەنخام بەدەيت لە گەل گروپەكى بچۈوك لە باودەردا نىت).

5 نۇونەي يەشوع و شا داورو.

بخوینه: (يەشوع 1: 7-9) (زەبورى 1: 1-3).

بدوّزه و گفتوجوّ بکه: ئەو پەيانە چىيە كە خودا داي؟ ئەو شتە چى بۇو كە گەلە كەي تاقىيىكەدەوه؟

تیّبینیّه کان: خودا فەرمانى كرده سەر يەشوع كە بەرداوام بىت لە سەر ورددۇونەوه لە وشەي خودا (كتىّبى پيرۆز)، هەروەها ئاگاداربى لە جىيەجىتكەدنى شەوهى تىيىدا هاتووه. خوادوەند پەيانى پىيدا كە ههموو سەركەوتتىك لە ژيانى تاقىيىكتەوه. بەھەمان شىيە شا داود تاقىيىكەدەوه كە ورددۇونەوه لە وشەي خودا كە كتىّبى پيرۆز ئاشكرا كراوهە كە سەتكاران دەپىاراست و ژيانى بە بەرھەم دەكەد. بۇيە رامان لە وشەي خودا و جىيەجىتكەدنى گەورەتتىن كارىيگەری دەبىت لە سەر ژيانىت. خودا پاداشتى شەودەت دەكتەمە بە گەشەنەنەن و سەركەوتن (واتا بە شىۋەيە كى راست لە ژيان تىيىدە كەيت و بە دانايىي هەلسۆكەوت دەكەيت). ئەوكات ژيان خۆش و بە بەرھەم دەبىت.

پیشج بنه‌مای خویندنده‌ودی کتیبی پیروز

- ث) ئایه‌ته کتیبیانه‌ی لای سه‌رههه ئاماژه‌ی پیکراوه. هندی بنه‌مای جوانان فیرده‌کات که په‌یوندی هه‌یه به وانه‌ی کتیبی:
- ئ) گرووبی بچووک.** گرووبی بچووک پیک بهینه له و کسانه‌ی ئاره‌زووی خویندنی کتیبی پیروزیان هه‌یه به‌یه‌که‌وه. باشترا وایه هه‌فتنه‌ی جاریک کوبنده‌وه.
- ب) به دواى راستیدا بگهربى.** به‌دواى راستیدا بگهربى له ریگای گهربى به‌شوین راستى. هه‌روههها ويستى خوداى ته‌واو و هه‌ر شتیک يارمه‌تى ثه‌وه بدان.
- پ) راستى شلوقه بکه.** پرسیار بکه و گوئ له بیورای ثه‌وانیتر بگره. گفتوجوگزی ثه‌و راستیانه بکهن که له کتیبی پیروز هاتورهه. وشه و بیروزکه قورسەکان رون بکه‌وه. هه‌موو خالیک بسەلمىنە که له ریگای کتیبی پیروز به بیرتادا. کتیبی پیروز رون بکه‌وه به رونکردنده‌وه‌یه کى راست. باشترا وایه ثه‌و کاره له ژیئر تیشكى بپگه‌کانی دیکه‌ی کتیبی پیروز.
- ت) راستى جىبەجى بکه.** رابینه له‌وهی خودا دەیهويت بیزانى و باوهربى پېنکه، له‌سەر ریگای بى و ثه‌نجامى بدهى. دواتر ثه‌و راستیيە ثه‌نجام بده که خودا دەیهويت ثه‌نجامى بدهىت.
- ج) ھەسته بە داراشتنى راستى.** راستیيە سەرەکىيەکان داریزه به شیوه‌یەك بیروباوەر، دەرەنجام، ریکخستنە تايیه‌تىيەکانت پېنکبىيەت.

پ) جىبەجىتدنى كردارى

ھەوت ھەنگاوى كردارى بۆ به‌کارهینانى کتیبی پیروز.

له ماوهى ئەم بەرنامە مەشقىيە، ئەم کارانه فیرده‌بین: چۈننیتى به‌کارهینانى کتیبی پیروز به شیوه‌یەكى كردارى، گوئ گرتن له کتیبی پیروز، خویندنده‌وهی کتیبی پیروز، دەرخىركدنى ئایه‌تەکانى کتیبی پیروز، وردبوونهوه له راستیيەکانى کتیبی پیروز، جىبەجى كردنى پەيام و فيرکردنەکانى کتیبی پیروز له ژيانغان، گەياندى پەيام و فيرکردنەکانى کتیبی پیروز بۆ خەلکىت.

گوئ بگره له کتیبی پیروز

1

2

ھەموو رۆزىكى كتیبی پیروز

فېرىيە گوپىيىتى دەنگى خودايت و گوئى لېپاڭگىرت كاتىك قىسىت لە گەل دەكت له ریگای کتیبی پیروز، پېشىپنى بکه خودا شتىكەت پى بلى.

ئ) كتىبى پیروز بخوينه‌وه: له سالىك ياخود دوو سال ياخود سى سالدا به ته‌واوى كتىبى پیروز بخوينه‌وه. كتىبى پیروز بريتىيە لە 1187 بەش. بۆيە دەتوانى له ریگای خويندنى 3 بەش رۆزانه و 5 بەش له رۆزى پشۇدانت ھەمووكتىبى پیروز بخوينىتەوه. يەكىك له پىلانەکانى خويندنەوهى كتىبى پیروز به‌كارهینەن. له كاتى خەلەوتى روحيت بپگەكانى پەيانى نوئى بخوينه‌وه. ئىوارە پېش ئەوهى بخەوى بپگەيەك ياخود دوو بپگەي پەيانى نوئى بخوينه‌وه. سىستەمى هييمادانان به‌كار بهینه له كاتى خويندنەوهى كتىبى پیروز. ئەوه يارمەتىت دەدات بۆ دۆزىنەوهى بپگە گرنگەكان له كتىبى پیروز. هه‌روههها يارمەتىت دەدات بۆ خويندنى ھەندى لە بابەته ديارىكراوهەكانى كتىبى پیروز. سەيرى پاشكۆى 2 و 3 بکه.

پ) كتىبى پیروز بۆ كەسانىتىت بخوينه‌وه.
به‌دواى كەسانىتكى گونجاو بگەربى بۆ خويندنى كتىبى پیروز به دەنگىكى بىستراو بۆ ئەوانى كه باوهربارنىن. (1تىمۇساوس 4: 13).

ب) كتىبى پیروز بخوينه‌وه بۆ ئەندامانى خىزانت.
بەشىك له كتىبى پیروز بخوينه بۆ ئەندامانى خىزانت (بۆ نۇونە دواى ژەمى سەرەكى). دواتر گفتوجوگزى بپگەكە به‌يەكوه بکهن و به‌يەكوه نزا بکهن (و تەكان 6: 9-4).

به خوت کتیبی پیرۆز بخوینه و، پاشان کتیبی پیرۆز له گهله گرووپی بچووک بخوینه و.

ئا هه سته به پیکینانی گرووپی خویندنی کتیبی پیرۆز يان گرووپی قوتاییت. به دواي که سانیك بگهړي تاره زووی خویندنی کتیبی پیرۆزیان هه بیت. پیویسته له سهه هر که سیک له ئهندامانی گرووپه که وانه کتیب ئاماډه بکات پیش ثه وهی بیته کوپونه وهی گرووپی خویندنی کتیبی پیرۆز. کاتیک بهیه کمه کوهه کوپونه وه پیویسته له سهه هه مو که سیک به شداری توییزنه وه، گفتوجوکو، به شداری کردن، جیبه جیکردنی راستی بکات. باشت وایه هه فتهی جاريک کوپونه وه بو خویندنی کتیبی پیرۆز و نزاکدن.

ب) شیوه‌ی جیاواز فیربه بو خویندنی کتیبی پیرۆز. چهند شیوه‌یه که همیه یارمه تیت ده دات بو خویندنی ئایه‌تکانی کتیبی پیرۆز، يان برګه کانی کتیبی پیرۆز، یانیش به شه کانی کتیبی پیرۆز، هه روه‌ها په رتووکه کانی کتیبی پیرۆز، يان ئه کته‌ره کانی کتیبی پیرۆز، يان بابه‌تکانی کتیبی پیرۆز. لهم بهرنامه مه‌شقییه، شیوه‌یه کی هه ره باش فیر ده بیه ئه ویش (شیوازی پیچ هه نگار) که ده توانی به کاری بینی بو خویندنی هر برګه‌یه کی کتیبی پیرۆز. سهیری پاشکوی 4 بکه.

ورد به رده له راستییه کانی

به شیوه‌یه کی رېک و پیک رابینه له ئایه‌تکانی کتیبی پیرۆز و ده رخ بکه. هه روه‌ها بهو ئایه‌تکانه‌دا بچووکه که پیشتر ده رخت کردبوو. دلنيا به له ده رخ کردنیان. سهیری پاشکوی 5 بکه.

فیربه و مهشق بکه له سهه رامان له راستییه کانی کتیبی پیرۆز. ئه مه پیویستی به کات و رېکخستنیکی زیاتر همیه. رامانی مه‌سیحی زور جیاوازه له رامانی ئاینکه کانیتر، هه مان که سهه که ده بیته ته ودری رامانی. بهلام له باودپی مه‌سیحی خودا و وشه کهی هه ده ده ته ودری رامانتن. چونکه رامانی مه‌سیحی و دستاوه له سهه بنه ما کانی و شهی خودا نمهوه له سهه بنه ما و بهه‌ای که سی، ئه وه گفتوجوکیه کی هه میشه‌یه له نیوان خوت و خودا. سهه رای ئه وه رامانی مه‌سیحی به شیوه‌یه کی تاییه‌ت ده بیت له کاتی خهلوه‌تی روحی و له کاتی پارانمه و له کاتی درخ کردنی ئایه‌تکانی کتیبیه کان و له کاتی خویندنیت بو کتیبی پیرۆز. بهلام چوار رېگا شوینکه وتوو له رامانی مه‌سیحی ئه وهیه: بیکمه، بپاریوه، کاربکه، بنووسه. سهیری پاشکوی 1 بکه له کتیبی مه‌شق له سهه قوتابی بون-1 بکه.

ئا مه به سته له جیبه جیکردنکه کان.

خودا کتیبی پیرۆزی پینه به خشیووی بو ئه وهی روش‌نبیری و زانیارت زیاد بکات، به لکو بو ئه وهی ژیانت بگوړیت.

ب) جیبه جیکردنکه پیشنبیار کراوه کان.

بیر بکه‌و هه چون ده توانی ئه راستییه جیاوازانه له ژیانت جیبه‌جی بکه‌یت که له برګه کتیبی پیرۆز هاتووه. له وانه‌یه هه راستییه که کتیبی پیرۆز زیاتر له یهک جیبه جیکردنی هه بیت. له خوت پرسه:

ئایا هه لویستیک یاخود ره فتاریک همیه که ده بیت گویی‌ایه‌لی بکه؟

ئایا گوناهه‌یک همیه که ده بیت لیې دور بکه و مه وه؟

ئایا په یانیک همیه که ده بیت باودپی پیه بکه؟

ئایا نوینه‌رېکی باش همیه که ده بیت به رېیدا برپه؟

ئایا دانا نامه‌یه کی نوی همیه که ده بیت جیبه جیهی بکه؟

پا جیبه‌جی کردنی کهنسی.

کاتیک ههموو رۆزیک نزا دەکەيت، لە خودا داوا بکە يارمەتیت بادات لە دەسگرتن بە جیبه‌جی کردنی کهنسی. لە ههموو ھەفتەیە کدا بەشداری ئەندامانى گرووپە كەت بکە بەو شتەی بەدەستت ھیناولە جیبه‌جی کردنی تاييەت بە خوت.

لە خودا پېرسە ئایا دەيھويت چى بزانى، يان باوەپى پېبىكەي، يان لە رېيى دابى، يانىش ئەنجامى بىدەيت. ھەول بده واقىعى بىت و جیبه‌جی کردىك دابنى كە بتوانى لاي كەمى بۇ ماۋەي ھەفتەيەك جیبه‌جىي بکەي.

7

راستىيەكانى كىتىبى پىرۆز بگەيمەنە

شايمەتى بىدە لەھوھى كە خويىندىتتەوە بەرىيگەي ھەوال بگەيمەنە كەسانىتىر، يان دەرخت كەدووھ لە كىتىبى پىرۆز. راستىيەكانى كىتىبى پىرۆز بگەيمەنە كەسانىتىر لە رىيگاى بەشدارى كردن، شايمەتى دان، فيرگەن، ئامۇزچارى كردن، ھاندان، ئاگادار كردن، وريما كردن.

نزا

بە نۆرە وەکو گروپ نزا بەرز بکەنەوە بۇ خودا، وەکو وەلامدانەوەيەك بۇ ئەھوھى ئەمۇز فيئرى بونە. ياخود گرووپە كە دابەش بکە گرووپى دووانى ياخود سىيانى و نزاکانتان بەرز بکەنەوە بۇ خودا وەکو وەلامدانەوەيەك بۇ ئەھوھى ئەمۇز فيئرى بونە.

ئەركى مالى

بۇ وانھى داھاتوو

بەللىن: بەللىن بىدە نامەي موزىدە بە رونى بۇ خەلکى شلۇقە بکەيت.

خەلۇقتى روھى: بەردەوام بە لەسەر خەلۇقتى روھى بە خويىندەوەي نىيو بەش رۆزانە لە (مەتا18: 21 – 21: 46).

شىۋازى راستى پەسەندىكراو بەكار بەھىنە. تىببىنiiيەكانت بنووسە.

وانھى خويىندەوەي كىتىبى پىرۆز: تکايە وانھى خويىندەوەي كىتىبى پىرۆز ئامادە بکە لە مال (ئەفسوس 2: 1-22).

من كىيم؟ پىچ ھەنگاوى خويىندەوەي كىتىبى پىرۆز بەكار بەھىنە. تىببىنiiيەكانت بنووسە.

نزا: بۇ كەسىنەكى دىارييکراو ياخود بۇ شتىكى دىارييکراو نزا بەرز بکەرەوە و بىزانە خودا چى دەكەت (زەبورى 5: 3).

زانىارىيە نوېكەن لە پەرأوى تاييەتى بنووسە. تىببىنiiيەكانت سەبارەت بە (خەلۇقتى روھى، دەرخ كردن، وانھى خويىندەوەي

كتىبى پىرۆز) لە پەرأوى تاييەتى بنووسە. ھەرودەن ئەم ئەركە مالىيە.